שיטות כמותיות

פרק 14 - שימושי האינטגרל המסויים (שטח-אורך קשת)

תוכן העניינים

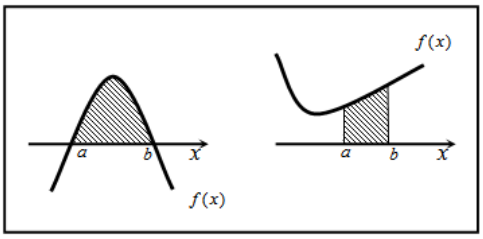
1. חישוב שטחים 1
2. חישוב שטחים ביחס לציר ה-y 10
3. אורך קשת 11

חישוב שטחים

חישוב שטחים באמצעות האינטגרל (מקרים פרטיים)

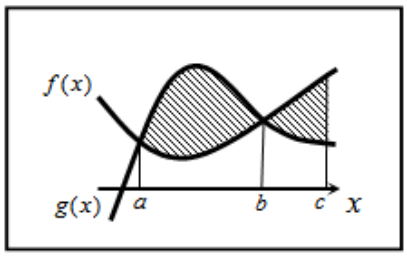
1. שטח הכלוא בין גרף פונקציה וציר ה- x :

$$S=\int_a^b f(x)\,dx$$

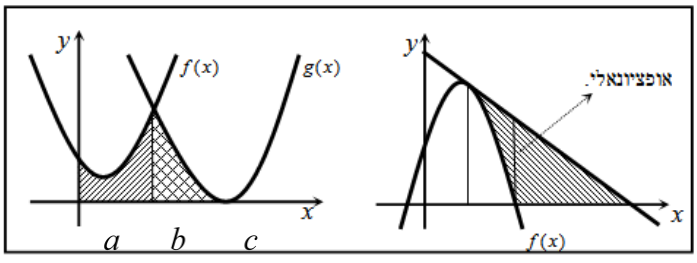
2. שטח הכלוא בין שני גרפים, כך שגרף אחד כולו מעל השני:

$$S_1=\int_a^b\big(g(x)-f(x)\big)\,dx$$
$$S_2=\int_b^c\big(f(x)-g(x)\big)\,dx$$
$$S=S_1+S_2$$

3. שטח הכלוא בין שני גרפים וציר ה- x :

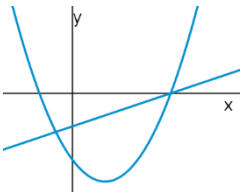
$$S=\int_a^b f(x)\,dx+\int_b^c g(x)\,dx$$

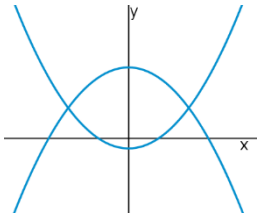
לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו לאתר www.GooL.co.il
כתב ופתר – גיא סלומון ©

שאלות

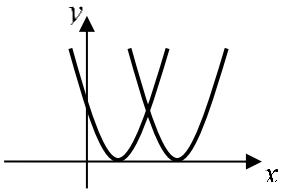
1) נתונות הפונקציות $f(x)=x^2-4x-12$ ו- $g(x)=x-6$.
חשבו את גודל השטח הכלוא בין הגרפים של הפונקציות.

2) נתונות הפונקציות $f(x)=x^2-1\ ,\ g(x)=7-x^2$.
חשבו את גודל השטח הכלוא בין הגרפים של הפונקציות.

3) נתונות הפונקציות $f(x)=x^2-2x+1\ ,\ g(x)=x^2-6x+9$.
חשבו את גודל השטח הכלוא בין הפונקציות ובין ציר ה- x.

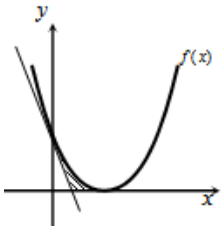

4) נתונה הפונקציה $f(x)=(x-2)^2$.
מנקודת החיתוך שלה עם ציר ה- y מעבירים משיק.

א. מצאו את משוואת המשיק.

ב. מצאו את נקודת החיתוך של המשיק עם ציר ה- x.

ג. חשבו את השטח הכלוא בין המשיק, גרף הפונקציה וציר ה- x (השטח המסומן).

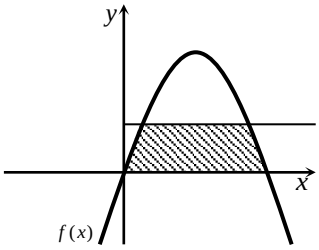

5) נתונה הפונקציה $f(x)=kx-x^2$.
הישר $y=9$ חותך את גרף הפונקציה בשתי נקודות.
ידוע כי שיעור ה- x של אחת מנקודות החיתוך הוא $x=9$.

א. מצאו את ערך הפרמטר k.

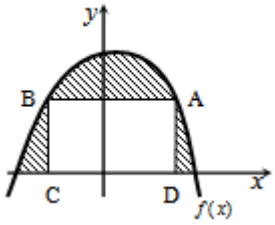
ב. מצאו את נקודת החיתוך השנייה בין שני הגרפים.

ג. חשבו את השטח המוגבל בין גרף הפונקציה, הישר וציר ה- x (השטח המסומן).

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו לאתר www.GooL.co.il
כתב ופתר – גיא סלומון ©

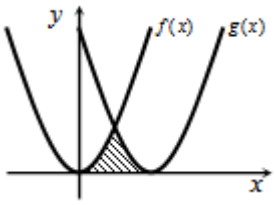
6) הנגזרת של הפונקציה $f(x)$, המתוארת באיור שלהלן,
היא $f'(x)=3-2x$. ישר AB, שמשוואתו $y=6$,
חותך את גרף הפונקציה $f(x)$ בנקודות A ו-B.
מנקודות אלו מורידים אנכים לציר ה- x ,
כך שנוצר מלבן ABCD.
ידוע ששיעור ה- x של הנקודה A הוא 4.

א. מצאו את הפונקציה $f(x)$.

ב. חשבו את השטח הכלוא בין גרף הפונקציה, המלבן וציר ה- x .

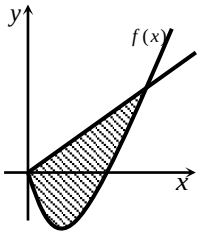
7) באיור שלהלן חותך גרף הפונקציה $f(x)=x^2$,
את גרף הפונקציה $g(x)$, בנקודה שבה $x=2$.
הנגזרת של הפונקציה $g(x)$ היא $g'(x)=2x-8$.

א. מצאו את הפונקציה $g(x)$.

ב. חשבו את השטח הכלוא בין שני הגרפים וציר ה- x (המסומן).

8) באיור שלהלן מתוארים גרף הפונקציה $f(x)$ והישר $y=2x$.
נגזרת הפונקציה $f(x)$ היא $f'(x)=2x-6$,
וידוע כי הישר חותך את הפונקציה
בנקודה שבה ערך ה- y הוא 16.

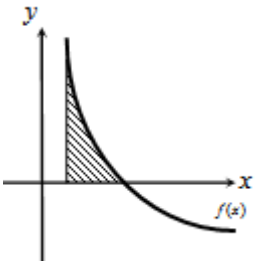

א. מצאו את הפונקציה $f(x)$.

ב. האם יש לגרף הפונקציה ולישר עוד נקודות חיתוך? אם כן מצאו אותן.

ג. חשבו את השטח המוגבל בין גרף הפונקציה והישר.

9) גרף הפונקציה $f(x)=\frac{a-x^2}{x^2}$ (a קבוע)
חותך את ציר ה- x בנקודה $(6,0)$.

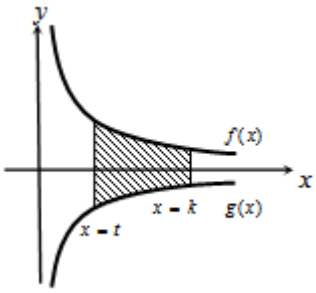

א. מצאו את a וכתוב את הפונקציה.

ב. חשבו את השטח המוגבל בין גרף הפונקציה,
ציר ה- x והישר $x=2$.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו לאתר www.GooL.co.il
כתב ופתר – גיא סלומון ©

10) באיור שלהלן מתוארים הגרפים של הפונקציות $f(x)=\frac{3}{\sqrt{x}}$ ו- $g(x)=-\frac{3}{\sqrt{x}}$.

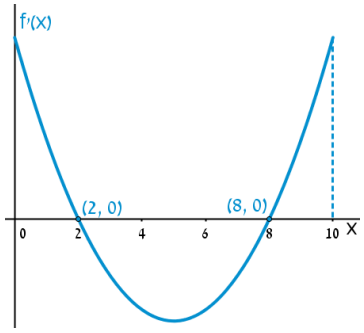

העבירו שני ישרים $x=k$ ו- $x=t$, אשר חותכים את הגרפים של הפונקציות ויוצרים את הקטעים AB ו-CD.
ידוע כי $AB=2CD$.

א. הראו כי $k=4t$.

ב. השטח הכלוא בין הגרפים של הפונקציות והישרים $x=k$ ו- $x=t$, הוא $S=12$.
מצאו את t.

11) הפונקציה $f(x)$ מוגדרת בתחום $0\le x\le 10$.

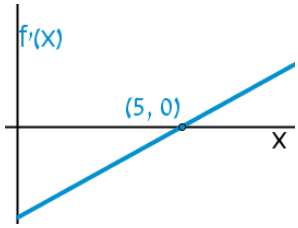

בציור מתואר גרף הנגזרת $f'(x)$.

א. שרטטו סקיצה של גרף הפונקציה $f(x)$,
אם $f(2)=6$, $f(0)=-4$, $f(5)=0$
וכן $f(10)>0$.

ב. חשבו את השטח המוגבל ע"י **גרף הנגזרת והצירים**
ברביע הראשון, עד לנקודה שבה $x=2$.

12) להלן גרף הפונקציה $f'(x)$.

הגרף המתואר חותך את ציר ה-x
בנקודה אחת בלבד והיא $(5,0)$.

א. מצאו את התחומים שבהם $f'(x)$ חיובית
ואת התחומים שבהם היא שלילית.

ב. קבעו מהם תחומי העלייה והירידה של הפונקציה $f(x)$.

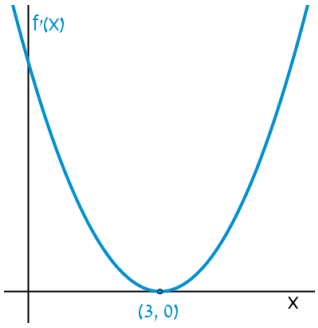
ג. כתבו את נקודת הקיצון של הפונקציה $f(x)$, אם ידוע כי שיעור ה-y שלה הוא -2.

ד. שרטטו סקיצה של גרף הפונקציה $f(x)$, אם ידוע כי גרף הפונקציה
חותך את ציר ה-y כאשר $y=8$.

ה. חשבו את השטח הכלוא בין **גרף הנגזרת** $f'(x)$ והצירים.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו לאתר www.GooL.co.il
כתב ופתר – גיא סלומון ©

13) הנגזרת $f'(x)$ של הפונקציה $f(x)$ מתוארת באיור.

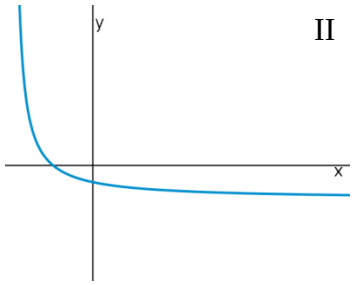

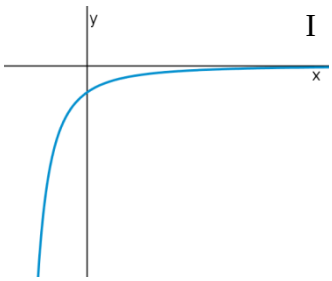
א. האם ל-$f(x)$ יש נקודות קיצון? נמקו.

ב. שרטטו סקיצה של גרף הפונקציה $f(x)$,
אם ידוע כי $f(3)=4$ וכי היא חותכת את
ציר ה-y בנקודה שבה $y=-5$.

ג. חשבו את השטח הכלוא בין **גרף הנגזרת** $f'(x)$
והצירים ברביע הראשון.

14) באיורים שלהלן מתוארים הגרפים של הפונקציות $f(x)$ ו-$f'(x)$:

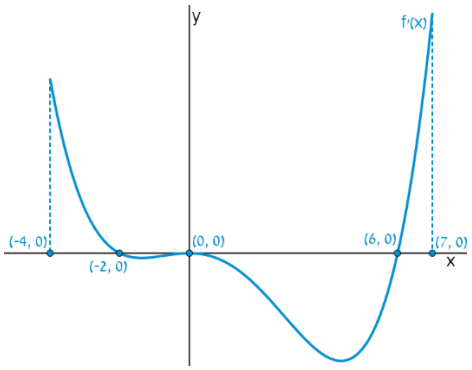

א. זהו איזה גרף שייך לאיזו פונקציה ונמקו.

ב. נתון כי $f(10)=-3$ וכי $f(x)$ חותכת את ציר ה-y בנקודה שבה $y=-2$.
מהו השטח המוגבל בין **גרף הנגזרת** $f'(x)$, הצירים והישר $x=10$?

15) נתון גרף הנגזרת $f'(x)$:

א. שרטטו את גרף הפונקציה $f(x)$, בתחום $-4\le x\le 7$,
לפי הנתונים $f(0)=-2$, $f(-2)=7.6$ ו-$f(6)=-606.8$.

ב. חשבו את השטח המוגבל בין **גרף הנגזרת** וציר ה-x ברביע השלישי.

ג. חשבו את השטח המוגבל בין **גרף הנגזרת** וציר ה-x ברביע הרביעי.

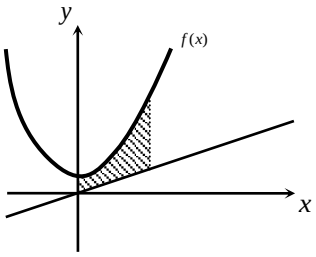
לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו לאתר www.GooL.co.il
כתב ופתר – גיא סלומון ©

פונקציות מעריכיות

אינטגרלים מיידים של פונקציות מעריכיות

אינטגרלים של פונקציות מורכבות	אינטגרלים יסודיים
$\int a^{mx+n}dx=\frac{a^{mx+n}}{m\cdot\ln a}+c$	$\int a^{x}dx=\frac{a^{x}}{\ln a}+c$
$\int e^{mx+n}dx=\frac{e^{mx+n}}{m}+c$	$\int e^{x}dx=e^{x}+c$

16) נתונה הפונקציה: $f(x)=\frac{e^x+e^{ax}}{4}$.

ידוע כי הפונקציה עוברת דרך הנקודה: $\left(1,\frac{e^3+1}{4e^2}\right)$.

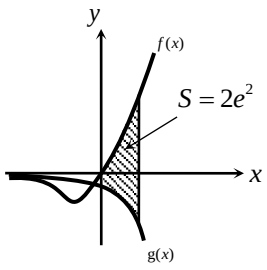
א. מצאו את a וכתוב את הפונקציה.

ב. באיור שלהלן מתואר גרף הפונקציה $f(x)$,
והישר $y=0.1x$.
חשבו את השטח המוגבל בין גרף הפונקציה, הישר, ציר ה-y
והאנך $x=2$.

17) ענו על הסעיפים הבאים:

א. גזרו את הפונקציה $y=e^x(x-1)$.

ב. באיור שלהלן מתוארים הגרפים של
הפונקציות $g(x)=-e^x$, $f(x)=xe^x$.

העבירו ישר $x=a$ $(a>0)$, החותך את
הגרפים של שתי הפונקציות ויוצר את
השטח המתואר הכלוא בין הגרפים של שניהם, ציר ה-y והישר.
ידוע כי שטח זה שווה ל-$2e^2$.
מצאו את a.

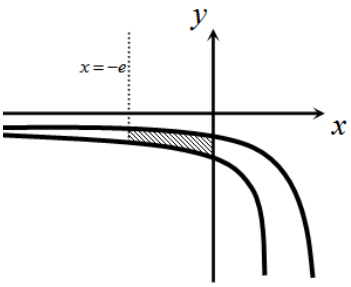
לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו לאתר www.GooL.co.il
כתב ופתר – גיא סלומון ©

פונקציות לוגריתמיות

אינטגרלים מיידים של פונקציות לוגריתמיות

אינטגרל של פונקציה מורכבת	אינטגרל יסודי
$\int \frac{1}{ax+b}dx = \frac{1}{a}\ln\lvert ax+b\rvert + c$	$\int \frac{1}{x}dx = \ln\lvert x\rvert + c$

18) באיור שלהלן נתונות הפונקציות $f(x)=\frac{a}{x-1}$ ו- $g(x)=\frac{a-1}{x-2}$, בתחום $x<0$.

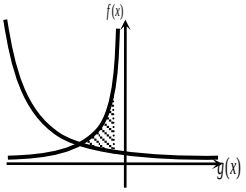

ידוע כי הגרפים של הפונקציות נחתכים בנקודה שבה $x=3$.

א. מצאו את a וכתבו את שתי הפונקציות.

ב. חשבו את השטח המוגבל ע"י הגרפים של שתי הפונקציות, ציר ה- y והישר $x=-e$.

19) נתונות הפונקציות $f(x)=-\frac{4}{x}$ ו- $g(x)=\frac{k}{2x+5}$.

גרף הפונקציה $g(x)$ חותך את ציר ה- y בנקודה $y=0.4$.

א. מצאו את הפונקציה $g(x)$.

ב. מצאו את נקודת החיתוך של שני הגרפים.

ג. חשבו את השטח המוגבל על ידי שני הגרפים והישר $x=-1$.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו לאתר www.GooL.co.il
כתב ופתר – גיא סלומון ©

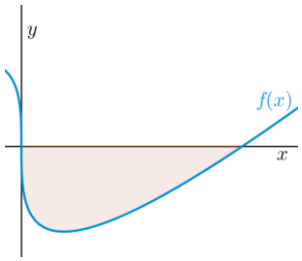
פונקציית חזקה עם מעריך רציונאלי

אינטגרלים מיידים של פונקציית חזקה עם מעריך רציונאלי

אינטגרל של פונקציה מורכבת	אינטגרל יסודי
$\int \sqrt[n]{(ax+b)^m}\,dx=\int (ax+b)^{\frac{m}{n}}\,dx=\frac{(ax+b)^{\frac{m}{n}+1}}{a\cdot\left(\frac{m}{n}+1\right)}+c$	$\int \sqrt[n]{x^m}\,dx=\int x^{\frac{m}{n}}\,dx=\frac{x^{\frac{m}{n}+1}}{\frac{m}{n}+1}+c$

תנאי לקיום האינטגרציה: $\frac{m}{n}\neq -1$.

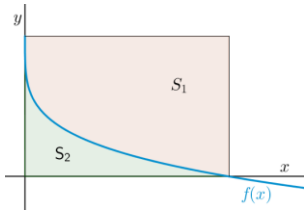
20) באיור שלהלן מופיע גרף הפונקציה $f(x)=x-4\sqrt[3]{x}$.

א. מצאו את נקודות החיתוך של הפונקציה עם ציר ה-x.

ב. חשבו את השטח הנוצר בין גרף הפונקציה והצירים.

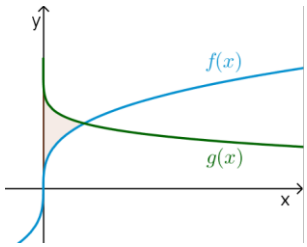
21) באיור שלהלן מתואר גרף הפונקציה $f(x)=2-\sqrt[4]{x}$.

העבירו אנכים לצירים מנקודות החיתוך של גרף הפונקציה עם הצירים כך שנוצר מלבן.
מסמנים את השטח שבין גרף הפונקציה והצירים ב-S_1 ואת השטח שבין גרף הפונקציה והאנכים ב-S_2.

מצאו את היחס $\frac{S_1}{S_2}$.

22) באיור שלהלן נתונים הגרפים של הפונקציות $g(x)=2-\sqrt[6]{x}$ ו-$f(x)=\sqrt[3]{x}$.

א. מצאו את נקודת החיתוך של הגרפים.

ב. חשבו את השטח הכלוא בין שני הגרפים וציר ה-y.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו לאתר www.GooL.co.il
כתב ופתר – גיא סלומון ©

תשובות סופיות

1) $57\frac{1}{6}$ יח"ש. **2)** $21\frac{1}{3}$ יח"ש. **3)** $\frac{2}{3}$ יח"ש.

4) א. $y=-4x+4$ ב. $(1,0)$ ג. $\frac{2}{3}$ יח"ש.

5) א. $k=10$ ב. $(1,9)$ ג. $81\frac{1}{3}$ יח"ש.

6) א. $f(x)=-x^2+3x+10$ ב. $27\frac{1}{6}$ יח"ש.

7) א. $g(x)=(x-4)^2$ ב. $5\frac{1}{3}$ יח"ש.

8) א. $f(x)=x^2-6x$ ב. $(0,0)$ ג. $85\frac{1}{3}$ יח"ש.

9) א. $a=36$, $f(x)=\frac{36-x^2}{x^2}$ ב. 8 יח"ש.

10) א. הוכחה ב. $t=1$

11) ב. 10 יח"ש.

12) א. חיובית: $x>5$, שלילית: $x<5$. ב. עולה: $x>5$, יורדת: $x<5$

ג. $\min(5,-2)$ ד. הוכחה ה. 10 יח"ש.

13) א. לא. הנקודה $(3,0)$ היא פיתול מכיוון שהפונקציה עולה לפניה ואחריה.

ב. הוכחה ג. 9 יח"ש.

14) א. $f'(x)$: I , $f(x)$: II ב. 1 יח"ש.

15) א. הוכחה ב. 9.6 יח"ש. ג. 604.8 יח"ש.

16) א. $a=-2$, $f(x)=\frac{e^x+e^{-2x}}{4}$ ב. 1.52

17) א. $y'=xe^x$ ב. $a=2$

18) א. $a=2$, $g(x)=\frac{1}{x-2}$, $f(x)=\frac{2}{x-1}$ ב. $S=1.76$ יח"ש.

19) א. $g(x)=\frac{2}{2x+5}$ ב. $(-2,2)$ ג. $S=\ln 5\frac{1}{3}\approx 1.674$ יח"ש.

20) א. $(0,0)$, $(8,0)$ ב. $S=16$ יח"ש.

21) $\frac{S_1}{S_2}=4$

22) א. $(1,1)$ ב. $S=\frac{11}{28}$ יח"ש.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו לאתר www.GooL.co.il
כתב ופתר – גיא סלומון ©

חישוב שטחים ביחס לציר ה-y

שאלות

1) חשבו את השטח הכלוא בין הפרבולה $y^2=-x$ והישר $y=x+6$.

2) חשבו את השטח הכלוא בין הפרבולה $x=y^2+2$ והישר $y=x-8$.

תשובות סופיות

1) $20\frac{5}{6}$

2) $20\frac{5}{6}$

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו לאתר www.GooL.co.il
כתב ופתר – גיא סלומון ©

אורך קשת

שאלות

חשבו את אורך העקום הנתון:

1) $(1\le x\le 2)\ ,\ y=\frac{x^4}{8}+\frac{1}{4x^2}$

2) $(1\le x\le 8)\ ,\ y=x^{2/3}$

3) $(1\le x\le 2)\ ,\ y=\frac{x^5}{15}+\frac{1}{4x^3}$

4) $(0\le x\le 3)\ ,\ y=\frac{2}{3}\left(1+x^2\right)^{3/2}$

5) $(0\le x\le 3)\ ,\ y=\frac{1}{3}\sqrt{x}\left(3-x\right)$

6) $(1\le x\le 8)\ ,x^{2/3}+y^{2/3}=4$

7) $(0\le y\le 4)\ ,\ x=3y^{3/2}-1$

8) $(1\le x\le 2)\ ,\ y=\ln x$

תשובות סופיות

1) $\frac{33}{16}$

2) $\frac{1}{9}\left\{\frac{40^{1.5}}{3}-\frac{13^{1.5}}{3}\right\}$

3) $\frac{1097}{480}$

4) 21

5) $\frac{1}{2}\left\{2\sqrt{3}+\frac{2}{3}3^{1.5}\right\}$

6) 9

7) $\frac{8}{243}\left\{82^{1.5}-1\right\}$

8) $\left\{\sqrt{5}+\frac{1}{2}\ln\left|\frac{\sqrt{5}-1}{\sqrt{5}+1}\right|\right\}-\left\{\sqrt{2}+\frac{1}{2}\ln\left|\frac{\sqrt{2}-1}{\sqrt{2}+1}\right|\right\}$

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו לאתר www.GooL.co.il
כתב ופתר – גיא סלומון ©